

BIBLIOTEKA
TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

W O K A N D A
Luksemburga i Strasburga
(Przegląd wybranych orzeczeń)

nr 7-8/2008

Warszawa, lipiec – sierpień 2008

Opracowanie:
Przemysław Mikłaszewicz

„Wokanda Luksemburga i Strasburga” jest cyklicznym przeglądem wybranych orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości i Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Celem opracowania jest dostarczenie informacji o najważniejszych rozstrzygnięciach trybunałów europejskich z podaniem adresów internetowych pełnych tekstów orzeczeń. Uwzględniono w szczególności sprawy, które dotyczą kwestii istotnych z punktu widzenia działalności Trybunału Konstytucyjnego.

OBJAŚNIENIE SKRÓTOWCÓW

EKPC – Konwencja („europejska”) o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r. (z późniejszymi protokołami uzupełniającymi)

ETPC – Europejski Trybunał Praw Człowieka (w Strasburgu)

ETS – Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich (w Luksemburgu)

EWG – Europejska Wspólnota Gospodarcza (WE od wejścia w życie TUE)

ONZ – Narody Zjednoczone (Organizacja Narodów Zjednoczonych)

SK – Sąd Konstytucyjny

SN – Sąd Najwyższy

TWE – Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską podpisany w Rzymie 25 marca 1957 r.

WE – Wspólnota Europejska (albo Wspólnoty Europejskie)

Luksemburg

Wyrok ETS
12 sierpnia 2008 r.
C-296/08 PPU
Santesteban Goicoechea

Język postępowania: francuski
Postępowanie: pytanie prejudycjalne (wykładnia) – chambre de l’instruction de la cour
d’appel de Montpellier (Francja)
[rozpoznanie pytania prejudycjalnego w trybie pilnym – art. 104 b Regulaminu ETS]

Słowa kluczowe:

Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych – Decyzja ramowa
2002/584/WSiSW – Artykuły 31 i 32 – Europejski nakaz aresztowania oraz procedury
wydawania między państwami członkowskimi – Możliwość stosowania przez państwo
wykonania wniosku o ekstradycję konwencji przyjętej przed 1 stycznia 2004 r., lecz
obowiązującej w tym państwie od daty późniejszej

Główne tezy uzasadnienia:

1. Zgodnie z art. 31 ust. 1 decyzji ramowej 2002/584/WSiSW w sprawie europejskiego nakazu aresztowania wymieniona decyzja ramowa zastępuje przepisy określonych konwencji mających zastosowanie w stosunkach między państwami członkowskimi w dziedzinie ekstradycji, w szczególności Europejskiej konwencji o ekstradycji z dnia 13 grudnia 1957 r. wraz z protokołami dodatkowymi. Artykuł 31 ust. 2 decyzji ramowej pozwala państwom członkowskim utrzymywać w mocy i zawierać nowe dwustronne i wielostronne umowy międzynarodowe (inne, niż wymienione w ust. 1) dotyczące ekstradycji, jednak wyłącznie pod pewnymi warunkami, w szczególności wówczas, gdy wymienione umowy pozwalają na szerszą i głębszą realizację celów decyzji ramowej oraz, w dalszej perspektywie, służą upraszczaniu i ułatwianiu procedur przekazywania osób podlegających europejskim nakazom aresztowania.
2. System europejskiego nakazu aresztowania ma zastosowanie jedynie w sytuacjach przewidzianych w decyzji ramowej. Zgodnie z art. 32 decyzji ramowej wspomniany system stosuje się do wniosków otrzymanych po dniu 1 stycznia 2004 r., o ile państwo członkowskie wykonania nie złożyło oświadczenia wprowadzającego ograniczenie w czasie stosowania systemu. Artykuł 31 decyzji ramowej dotyczy tylko sytuacji, w których ma zastosowanie system europejskiego nakazu aresztowania.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919187C19080296&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>
(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=fr&num=79919187C19080296&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>
(jęz. francuski)

Wyrok ETS (wielka izba)
25 lipca 2008 r.
C-127/08
Metock i inni

Język postępowania: angielski
Postępowanie: pytanie prejudycjalne (wykładnia) – High Court (Irlandia)

Słowa kluczowe:

Dyrektywa 2004/38/WE – Prawo obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich – Członkowie rodziny będący obywatelami państw trzecich – Obywatele państw trzecich, którzy wjechali do przyjmującego państwa członkowskiego przed zawarciem małżeństwa z obywatelem Unii

Główne tezy uzasadnienia:

1. Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich sprzeciwia się obowiązywaniu przepisów państwa członkowskiego, które wymagają, dla skorzystania z przepisów tej dyrektywy, aby obywatel państwa trzeciego, będący małżonkiem obywatela Unii zamieszkującego w tym państwie członkowskim, którego obywatelstwa nie posiada, przebywał wcześniej zgodnie z prawem w innym państwie członkowskim, przed jego przybyciem do przyjmującego państwa członkowskiego.
2. Wykładni art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/38 należy dokonywać w ten sposób, że obywatel państwa trzeciego, będący małżonkiem obywatela Unii zamieszkującego w państwie członkowskim, którego obywatelstwa nie posiada, i towarzyszący temu obywatelowi Unii lub dołączający do niego, korzysta z przepisów rzeczonyj dyrektywy, niezależnie od miejsca i daty zawarcia przez nich związku małżeńskiego oraz sposobu, w jaki ten obywatel państwa trzeciego wjechał do przyjmującego państwa członkowskiego.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919274C19080127&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=en&num=79919274C19080127&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. angielski)

Komunikat prasowy:

<http://curia.europa.eu/pl/actu/communiqués/cp08/aff/cp080057pl.pdf>

(jęz. polski)

3

Wyrok ETS
17 czerwca 2008 r.
C-94/07
Raccanelli

Język postępowania: niemiecki
Postępowanie: pytanie prejudycjalne (wykładnia) – Arbeitsgericht w Bonn (Niemcy)

Słowa kluczowe:

Artykuł 39 TWE (swoboda przepływu pracowników) – Pojęcie „pracownika” –
Pozarządowa organizacja pożytku publicznego – Stypendium doktoranckie –
Umowa o pracę

Główne tezy uzasadnienia:

1. Naukowca znajdującego się w takiej sytuacji jak skarżący w sprawie przed sądem krajowym, tj. przygotowującego pracę doktorską na podstawie umowy o stypendium zawartej z Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften eV, można uznać za pracownika w rozumieniu art. 39 TWE, jeżeli przez pewien okres wykonuje on czynności pod kierownictwem instytutu należącego do tego stowarzyszenia oraz otrzymuje wynagrodzenie jako świadczenie wzajemne za te czynności. Do sądu krajowego należy sprawdzenie okoliczności faktycznych w celu ustalenia czy ma to miejsce w sprawie, którą rozpatruje.
2. Organizacja prawa prywatnego, taka jak Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften eV, jest zobowiązana do przestrzegania zasady niedyskryminacji w odniesieniu do pracowników w rozumieniu art. 39 TWE. Do sądu krajowego należy ustalenie, czy w sprawie przed sądem krajowym miało miejsce nierówne traktowanie pomiędzy doktorantami krajowymi a zagranicznymi.
3. W przypadku, gdyby skarżący w sprawie przed sądem krajowym mógł powołać się na szkodę spowodowaną dyskryminacją, której był ofiarą, do sądu krajowego należy ustalenie, w oparciu o obowiązujące w dziedzinie odpowiedzialności pozaumownej przepisy krajowe, jakiego rodzaju szkoda podlega naprawieniu.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919282C19070094&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=fr&num=79919282C19070094&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. francuski)

4

Wyrok ETS
17 lipca 2008 r.
C-426/07
Krawczyński

Język postępowania: polski
Postępowanie: pytanie prejudycjalne (wykładnia) – Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Białymstoku (Polska)

Słowa kluczowe:
Podatki wewnętrzne – Podatki od pojazdów samochodowych – Podatek akcyzowy –
Pojazdy używane – Przywóz

Główne tezy uzasadnienia:

1. Artykuł 33 ust. 1 szóstej dyrektywy VAT 77/388/EWG nie sprzeciwia się podatkowi akcyzowemu takiemu, jaki jest przewidziany w Polsce przez ustawę z dnia 23 stycznia 2004 r. o podatku akcyzowym, któremu podlega każda sprzedaż pojazdów samochodowych przed ich pierwszą rejestracją na terytorium kraju.
2. Artykuł 90 akapit pierwszy TWE sprzeciwia się powyższemu podatkowi akcyzowemu w zakresie, w jakim kwota podatku, któremu podlega sprzedaż przed pierwszą rejestracją pojazdów używanych sprowadzonych z innego państwa członkowskiego, przewyższa rezydualną kwotę tego podatku zawartą w wartości rynkowej podobnych pojazdów, które zostały zarejestrowane wcześniej w państwie członkowskim, które nałożyło podatek. Do sądu krajowego należy zbadanie, czy sporne uregulowanie w postępowaniu przed sądem krajowym, a w szczególności stosowanie § 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2004 r. w sprawie obniżenia stawek podatku akcyzowego, ma takie skutki.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919282C19070426&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=fr&num=79919282C19070426&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. francuski)

5

Wyrok ETS (wielka izba)
17 lipca 2008 r.
C-303/06
Coleman

Język postępowania: angielski
Postępowanie: pytanie prejudycjalne (wykładnia) – Employment Tribunal, London South
(Zjednoczone Królestwo)
Rzecznik generalny: Miguel Poiares Maduro (język opinii: angielski)

Słowa kluczowe:

Polityka społeczna – Dyrektywa 2000/78/WE – Równość traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy – Artykuły 1, 2 ust. 1, 2 lit. a i art. 2 ust. 3 oraz art. 3 ust. 1 lit. c – Dyskryminacja bezpośrednia ze względu na niepełnosprawność – Molestowanie związane z niepełnosprawnością – Rozwiązanie stosunku pracy z pracownikiem, który sam nie jest niepełnosprawny, lecz ma niepełnosprawne dziecko – Włączenie – Ciężar dowodu

Główne tezy uzasadnienia:

1. Wykładni dyrektywy Rady 2000/78/WE z dnia 27 listopada 2000 r. ustanawiającej ogólne warunki ramowe równego traktowania w zakresie zatrudnienia i pracy, a w szczególności jej art. 1 oraz art. 2 ust. 1 i 2 lit. a, należy dokonywać w ten sposób, że zakaz dyskryminacji bezpośredniej, jaki przewidują, nie ogranicza się tylko do osób, które same są niepełnosprawne. Jeśli pracodawca traktuje pracownika, który sam nie jest niepełnosprawny, mniej przychylnie niż traktuje, traktował lub traktowałby innego pracownika w porównywalnej sytuacji i gdy wykazano, że mniej korzystne traktowanie tego pracownika związane jest z niepełnosprawnością jego dziecka, któremu zapewnia on zasadniczą opiekę stosowną do potrzeb, to takie traktowanie jest sprzeczne z zakazem dyskryminacji bezpośredniej, o której mowa w art. 2 ust. 2 lit. a tej dyrektywy.
2. Wykładni dyrektywy 2000/78, a w szczególności jej art. 1 oraz art. 2 ust. 1 i 3 należy dokonywać w ten sposób, że przewidziany w nich zakaz molestowania nie jest ograniczony tylko do osób, które same są niepełnosprawne. Jeśli zostanie wykazane, że mające miejsce wobec pracownika, który sam nie jest niepełnosprawny, niepożądane zachowanie stanowiące molestowanie ma związek z niepełnosprawnością jego dziecka, któremu pracownik zapewnia zasadniczą opiekę, stosownie do potrzeb tego dziecka, to takie zachowanie jest sprzeczne z zakazem molestowania, o którym mowa w art. 2 ust. 3 dyrektywy.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919282C19060303&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=en&num=79919282C19060303&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. angielski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=fr&num=79919282C19060303&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. francuski)

Opinia rzecznika generalnego:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919868C19060303&doc=T&ouvert=T&seance=CONCL>

(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=en&num=79919868C19060303&doc=T&ouvert=T&seance=CONCL>

(jęz. angielski)

Komunikat prasowy:

<http://curia.europa.eu/pl/actu/communiqués/cp08/aff/cp080053pl.pdf>

(jęz. polski)

<p>Wyrok ETS (wielka izba) 17 lipca 2008 r. C-66/08 Kozłowski</p>
<p><i>Język postępowania:</i> niemiecki <i>Postępowanie:</i> pytanie prejudycjalne (wykładnia) – Oberlandesgericht Stuttgart (Niemcy) [rozpoznanie pytania prejudycjalnego w trybie pilnym – art. 104 b Regulaminu ETS] <i>Rzecznik generalny:</i> Yves Bot (język opinii: francuski)</p>
<p>Słowa kluczowe:</p> <p>Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych – Decyzja ramowa 2002/584/WSiSW – Europejski nakaz aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi – Artykuł 4 pkt 6 – Fakultatywna odmowa wykonania europejskiego nakazu aresztowania – Wykładnia pojęć „miejsce zamieszkania” i „przebywanie” w państwie członkowskim wykonania nakazu</p>
<p>Główne tezy uzasadnienia:</p> <p>Wykładni art. 4 pkt 6 decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między państwami członkowskimi należy dokonywać w taki sposób, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoba, której nakaz dotyczy, „ma miejsce zamieszkania” w państwie członkowskim wykonania nakazu, jeżeli ustanowiła rzeczywiste miejsce zamieszkania w tym państwie, a „przebywa” w nim, jeżeli w następstwie odpowiednio długiego trwałego pobytu w tym państwie, stworzyła z nim więzi porównywalne z tymi, które są wynikiem posiadania miejsca zamieszkania; - w celu ustalenia, czy pomiędzy osobą, której nakaz dotyczy, a państwem członkowskim wykonania nakazu, istnieje więź pozwalająca na stwierdzenie, że dana osoba „przebywa” w tym państwie w rozumieniu art. 4 pkt 6, organ sądowy wykonujący nakaz powinien dokonać całościowej oceny kilku obiektywnych elementów charakteryzujących sytuację, w której znajduje się ta osoba, w szczególności: długości, charakteru i warunków pobytu osoby ściganej, a także więzi rodzinnych i ekonomicznych, które utrzymuje ona z państwem członkowskim wykonania nakazu.
<p>Linki:</p> <p><u>Tekst wyroku:</u> http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919282C19080066&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET (jęz. polski) http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=fr&num=79919282C19080066&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET (jęz. francuski)</p>

7

Wyrok ETS
10 lipca 2008 r.
C-173/07
Emirates Airlines

Język postępowania: niemiecki
Postępowanie: pytanie prejudycjalne (wykładnia) – Oberlandesgericht Frankfurt am Main (Niemcy)
Rzecznik generalny: Eleanor Sharpston (język opinii: angielski)

Słowa kluczowe:

Transport lotniczy – Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów – Odszkodowanie dla pasażerów za odwołanie lotu – Zakres stosowania – Artykuł 3 ust. 1 lit. a – Pojęcie „lotu”

Główne tezy uzasadnienia:

Artykuł 3 ust. 1 lit. a rozporządzenia nr 261/2004 nie znajduje zastosowania do podróży do miejsca przeznaczenia i z powrotem, w ramach której pasażerowie, których pierwotnym miejscem odlotu było lotnisko znajdujące się na terytorium państwa członkowskiego, do którego mają zastosowanie postanowienia traktatu, wracają na to lotnisko w ramach lotu z lotniska znajdującego się w państwie trzecim. Okoliczność, że lot do miejsca przeznaczenia i lot powrotny stanowią przedmiot jednej rezerwacji, pozostaje bez znaczenia dla wykładni powyższego przepisu.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919289C19070173&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>
(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=fr&num=79919289C19070173&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>
(jęz. francuski)

Opinia rzecznika generalnego:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919693C19070173&doc=T&ouvert=T&seance=CONCL>
(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=en&num=79919693C19070173&doc=T&ouvert=T&seance=CONCL>
(jęz. angielski)

8

Wyrok ETS
10 lipca 2008 r.
C-54/07
Feryn

Język postępowania: niderlandzki

Postępowanie: pytanie prejudycjalne (wykładnia) – arbeidshof te Brussel (Belgia)

Rzecznik generalny: Miguel Poiares Maduro (język opinii: angielski)

Słowa kluczowe:

Dyrektywa Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. wprowadzająca w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne –
Dyskryminujące kryteria doboru pracowników – Ciężar dowodu – Sankcje

Główne tezy uzasadnienia:

1. Publiczne oświadczenie pracodawcy, że nie będzie zatrudniał pracowników o określonym pochodzeniu etnicznym lub rasowym, stanowi bezpośrednią dyskryminację przy zatrudnianiu w rozumieniu art. 2 ust. 2 lit. a dyrektywy 2000/43, ponieważ takie deklaracje mogą poważnie zniechęcać określonych kandydatów do składania swojej kandydatury, a tym samym stanowić dla nich przeszkodę w dostępie do rynku pracy.
2. Publiczne oświadczenia, w których pracodawca informuje, że w ramach swojej polityki rekrutacyjnej nie będzie zatrudniał osób o określonym pochodzeniu etnicznym lub rasowym, są wystarczające dla domniemania (art. 8 ust. 1 dyrektywy 2000/43), że ma miejsce bezpośrednio dyskryminująca polityka zatrudnienia. Do pracodawcy należy przedstawienie dowodu, że nie naruszył zasady równego traktowania. Może to uczynić poprzez wykazanie, że rzeczywista praktyka zatrudniania nie odpowiada wspomnianym oświadczeniom.
3. Z art. 15 dyrektywy 2000/43 wynika, że również w sytuacji gdy nie można zidentyfikować pokrzywdzonego system sankcji stosowanych w przypadkach naruszenia przepisów krajowych wydanych w celu transpozycji dyrektywy 2000/43 powinien być skuteczny, proporcjonalny i odstrasżający.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919289C19070054&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=fr&num=79919289C19070054&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. francuski)

Opinia rzecznika generalnego:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919687C19070054&doc=T&ouvert=T&seance=CONCL>

(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=en&num=79919687C19070054&doc=T&ouvert=T&seance=CONCL>

(jęz. angielski)

Komunikat prasowy:

<http://curia.europa.eu/pl/actu/communiqués/cp08/aff/cp080050pl.pdf>

(jęz. polski)

9

Wyrok ETS
10 lipca 2008 r.
C-25/07
Sosnowska

Język postępowania: polski
Postępowanie: pytanie prejudycjalne (wykładnia) – Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu (Polska)
Rzecznik generalny: Ján Mazák (język opinii: angielski)

Słowa kluczowe:

Podatek VAT – Dyrektywy 67/227/EWG i 77/388/EWG – Przepisy krajowe określające tryby zwrotu nadwyżki podatku VAT – Zasady neutralności podatkowej i proporcjonalności – Specjalne środki stanowiące odstępstwo

Główne tezy uzasadnienia:

Artykuł 18 ust. 4 szóstej dyrektywy VAT 77/388 oraz zasada proporcjonalności sprzeciwiają się uregulowaniu krajowemu, które – celem umożliwienia kontroli niezbędnych dla zapobiegania unikaniu opodatkowania i oszustwom podatkowym – wydłuża z 60 do 180 dni, licząc od dnia złożenia przez podatnika deklaracji na podatek od wartości dodanej, termin, którym dysponuje krajowy organ podatkowy celem dokonania zwrotu nadwyżki podatku VAT danej kategorii podatników, chyba że złożą oni kaucję w kwocie 250 000 PLN.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919289C19070025&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=fr&num=79919289C19070025&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. francuski)

Opinia rzecznika generalnego:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919773C19070025&doc=T&ouvert=T&seance=CONCL>

(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=en&num=79919773C19070025&doc=T&ouvert=T&seance=CONCL>

(jęz. angielski)

10

Wyrok ETS (wielka izba)
1 lipca 2008 r.
C-39/05 P i C-52/05 P
Szwecja przeciwko Radzie UE

Język postępowania: angielski
Postępowanie: odwołanie od wyroku SPI (art. 56 Statutu ETS)

Słowa kluczowe:

Dostęp do dokumentów instytucji wspólnotowych – Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji – Opinie prawne

Główne tezy uzasadnienia:

1. Zadaniem Rady UE, której dokument ma być udostępniony, jest wyważenie konkretnego interesu, który powinien być chroniony poprzez nieujawnienie danego dokumentu oraz, w szczególności, ogólnego interesu, by dokument został udostępniony, biorąc pod uwagę korzyści płynące z większej przejrzystości (transparentności), czyli pełniejszego uczestnictwa obywateli w procesie podejmowania decyzji przez instytucje wspólnotowe, a także większej legitymizacji, skuteczności i odpowiedzialności administracji względem obywateli w systemie demokratycznym. Względy te stają się szczególnie istotne wówczas, gdy Rada działa jako organ prawodawczy. Przejrzystość w tych kwestiach przyczynia się do wzmocnienia demokracji, gdyż umożliwia obywatelom skontrolowanie wszelkich informacji, które legły u podstaw aktu prawnego. Umożliwienie obywatelom poznania podstaw działań legislacyjnych jest bowiem warunkiem skutecznego korzystania przez nich z demokratycznych uprawnień.
2. Rada UE wyraża obawy, iż ujawnienie opinii jej służby prawnej, dotyczącej projektu aktu prawnego, może wzbudzić wątpliwości co do zgodności z prawem tego aktu prawnego. Jednak w tym względzie to właśnie przejrzystość (transparentność), pozwalająca na to, by rozbieżności między szeregiem punktów widzenia były poddane otwartej debacie, wzmacnia legitymizację instytucji wspólnotowych w oczach obywateli europejskich oraz zaufanie do wspomnianych instytucji. W rzeczywistości to raczej brak informacji i debaty może wzbudzić u obywateli wątpliwości, nie tylko co do zgodności z prawem danego aktu, lecz także co do legitymizacji całej procedury legislacyjnej. Ogólne i abstrakcyjne powoływanie się na ryzyko, że ujawnienie opinii prawnych dotyczących procedur legislacyjnych może wzbudzić wątpliwości co do zgodności z prawem aktów prawnych, nie może stanowić podstawy odmowy ujawnienia opinii.
3. Nawet przy założeniu, że na członków służby prawnej Rady UE wywierane są bezprawne naciski w celu wpływu na treść opinii, to właśnie naciski, a nie możliwość ujawnienia opinii prawnych, narażałyby na szwank interes tej instytucji polegający na uzyskiwaniu szczerych, obiektywnych i wyczerpujących opinii prawnych. Zadaniem Rady UE byłoby podjęcie środków niezbędnych do tego, by te naciski ustały.
4. Komisja argumentuje, że służbie prawnej należącej do instytucji, która wcześniej negatywnie zaopiniowała dany akt prawny w trakcie jego przyjmowania, byłoby następnie trudno bronić zgodności z prawem tego aktu w sytuacji, gdy opinia prawna została opublikowana. W ocenie ETS tak ogólny argument nie może uzasadniać odstępstwa od wymogu przejrzystości (transparentności), o którym mowa w rozporządzeniu nr 1049/2001.
5. Stanowisko ETS nie stoi na przeszkodzie temu, by można było odmówić ujawnienia konkretnej opinii prawnej, wydanej w ramach procesu legislacyjnego, dotyczącej szczególnie delikatnych kwestii lub mającej szczególnie szeroki zakres, wykraczający poza ramy danego procesu legislacyjnego. W takim wypadku dana instytucja powinna szczegółowo uzasadnić wspomnianą odmowę.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79919298C19050039&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=en&num=79919298C19050039&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. angielski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=fr&num=79919298C19050039&doc=T&ouvert=T&seance=ARRET>

(jęz. francuski)

Opinia rzecznika generalnego:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=pl&num=79928870C19050039&doc=T&ouvert=T&seance=CONCL>

(jęz. polski)

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/gettext.pl?lang=fr&num=79928870C19050039&doc=T&ouvert=T&seance=CONCL>

(jęz. francuski)

Strasburg

Wyrok ETPC
31 lipca 2008 r.
sygn. 40825/98

Relionsgemeinschaft der Zeugen Jehovas i inni przeciwko Austrii

Sentencja:

Naruszenie art. 9 EKPC (wolność myśli, sumienia i wyznania) – 6 głosami przeciwko 1
Naruszenie art. 14 (zakaz dyskryminacji) w związku z art. 9 EKPC (wolność myśli, sumienia i wyznania) – 6 głosami przeciwko 1
Naruszenie art. 6 EKPC (prawo do rzetelnego procesu sądowego) – jednomyślnie
Brak naruszenia art. 13 EKPC (prawo do skutecznego środka odwoławczego) – jednomyślnie
Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 10.000 EUR – 6 głosami przeciwko 1

Główne tezy uzasadnienia:

1. Wszystkie organy władzy państwa mają obowiązek rozpatrzyć w rozsądnym krótkim czasie wnioski wspólnoty religijnej o przyznanie osobowości prawnej dla celów art. 9 EKPC (wolność myśli, sumienia i wyznania). Prawo do samodzielnego funkcjonowania leży w samym sercu gwarancji wyrażonych w art. 9 EKPC. Z tego względu funkcjonowanie przez wspólnotę świadków Jehowy, w czasie oczekiwania na rejestrację jako stowarzyszenie religijne, w formie stowarzyszeń mających szczególne cele religijne (*Hilfsvereine*), nie mogło zastąpić przedłużającego się braku statusu stowarzyszenia religijnego. Doszło do naruszenia art. 9 EKPC.
2. Ustanowienie wymogu oczekiwania przez określony czas na uzyskanie przez wspólnotę religijną, mającą osobowość prawną, trwałego statusu osoby prawa publicznego jest kwestią delikatną, gdyż państwo ma obowiązek zachowania neutralności i bezstronności przy korzystaniu ze swojej władzy regulacyjnej w sferze wolności religijnej oraz w stosunkach z innymi religiami, wyznaniem i wierzeniami. Wspomniany wymóg musi być zatem szczególnie wnikliwie badany przez ETPC. Wymóg ten mógłby być uzasadniony w wyjątkowych okolicznościach, w szczególności w odniesieniu do nowo powstałych i nieznanymi grup religijnych. Jest jednak nieuzasadniony w odniesieniu do grup religijnych takich jak świadkowie Jehowy, które istnieją od dłuższego czasu w wymiarze międzynarodowym i które również długo działają na terytorium danego państwa i tym samym są znane władzom tego państwa. W odniesieniu do takich grup władze powinny w istotnie krótszym czasie dokonać weryfikacji spełnienia wymogów ustawowych. Różnica w traktowaniu wspólnoty świadków Jehowy oraz Kościoła koptyjskiego nie była obiektywnie i rozsądnie uzasadniona; doszło do naruszenia art. 14 (zakaz dyskryminacji) w związku z art. 9 EKPC (wolność myśli, sumienia i wyznania).

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=72411&sessionId=15374873&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. angielski)

Wyrok ETPC
29 lipca 2008 r.
sygn. 37959/02
Xheraj przeciwko Albanii

Sentencja (jednomyślnie):

- Naruszenie art. 6 ust. 1 do EKPC (prawo do rzetelnego procesu sądowego)
- Zbędność osobnego badania zarzutu naruszenia art. 6 ust. 3 lit. a i b EKPC (prawo do rzetelnego procesu sądowego – prawo do bycia poinformowanym o przyczynie i istocie oskarżenia; prawo do przygotowania obrony)
- Brak naruszenia art. 4 Protokołu nr 7 do EKPC (zakaz ponownego sądenia lub karania)
- Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 2.000 EUR

Główne tezy uzasadnienia:

1. Błędy i pomyłki władz publicznych powinny działać na korzyść oskarżonego. Ryzyko błędu popełnionego przez organy ścigania lub sąd karny musi być poniesione przez państwo; wspomniany błąd nie może być naprawiany kosztem jednostki, której dotyczy postępowanie. Trybunał nie przyjmuje argumentu rządu, że prokurator, który uczestniczył w postępowaniu karnym zakończonym uniewinnieniem skarżącego, uchybił obowiązkowi powiadomienia przełożonych, na skutek czego apelacja nie mogła być złożona przez urząd prokuratorski w terminie przewidzianym przez prawo. W przypadku złożenia przez prokuratora apelacji w terminie możliwe było uniknięcie sytuacji, w której prawomocny wyrok uniewinniający zostaje wzruszony. Przyjęcie przez sąd apelacji prokuratora złożonej po terminie nie zapewniło rozsądnej równowagi między interesem skarżącego a koniecznością zagwarantowania efektywności postępowania karnego. Doszło do naruszenia zasady pewności prawa gwarantowanej w art. 6 ust. 1 EKPC (prawo do rzetelnego procesu sądowego).
2. W art. 4 Protokołu nr 7 do EKPC (zakaz ponownego sądenia lub karania) wprowadzono wyraźne rozróżnienie ponownego sądenia lub karania, które jest zakazane na mocy ust. 1 przywołanego przepisu, oraz wznowienia postępowania karnego w wyjątkowych okolicznościach (ust. 2). Artykuł 4 ust. 2 Protokołu nr 7 do EKPC wyraźnie przewiduje możliwość wznowienia postępowania karnego w zakresie tych samych zarzutów, jeśli wyjdą na jaw nowe odkryte fakty lub jeśli w poprzednim postępowaniu popełniono poważną pomyłkę. W niniejszej sprawie przedmiotem postępowania karnego toczącego się na skutek złożenia przez prokuratora apelacji po terminie były te same zarzuty, co w postępowaniu głównym. Skutkiem złożenia apelacji po terminie było wznowienie postępowania (*was to reopen the proceedings*), uchylenie wyroku uniewinniającego skarżącego i orzeczenie o zarzutach karnych w nowym wyroku. Opisane postępowanie stanowiło zatem kontynuację poprzedniego postępowania. Z punktu widzenia zasady *ne bis in idem* celem apelacji złożonej po terminie była próba wznowienia poprzedniego postępowania, nie zaś dążenie do ponownego sądenia skarżącego. Nie doszło do naruszenia art. 4 ust. 1 Protokołu nr 7 do EKPC.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=72278&sessionId=15435495&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. angielski)

3

Wyrok ETPC
29 lipca 2008 r.
sygn. 22824/04

Flux przeciwko Mołdawii (nr 6)

Sentencja (4 głosami przeciwko 3):

Brak naruszenia art. 10 EKPC (swoboda wypowiedzi)

Główne tezy uzasadnienia:

Mimo powagi przedstawionych przez gazetę *Flux* zarzutów skierowanych przeciwko dyrektorowi szkoły (oskarżenie o przywłaszczenie pieniędzy szkoły i bierne łapownictwo), opisanych w anonimowym liście otrzymanym przez redakcję gazety, dziennikarze nie podjęli żadnej próby skontaktowania się z dyrektorem i wysłuchania jego opinii w tej kwestii. Z tekstu spornego artykułu prasowego nie wynika, że dziennikarze przeprowadzili jakiegokolwiek śledztwo w sprawie opisanej w anonimowym liście. Ponadto redakcja odmówiła zgody na opublikowanie w gazecie odpowiedzi dyrektora szkoły oraz redakcji gazety szkolnej, uznając odpowiedź za obraźliwą. W odpowiedzi dyrektor szkoły oskarżył skarżącą gazetę o nieprofesjonalne postępowanie. W ocenie ETPC taka reakcja dyrektora szkoły była normalna i odpowiednia do treści spornego artykułu. Swoboda wypowiedzi nie gwarantuje prasie bezwzględnego prawa do nieodpowiedzialnych zachowań polegających na oskarżaniu jednostek o popełnianie przestępstw w braku podstaw faktycznych do takich oskarżeń oraz bez stworzenia oskarżanym jednostkom możliwości odparcia zarzutów. Prawo do przekazywania informacji opinii publicznej ma granice. Konieczne jest zachowanie równowagi między wymienionym prawem a prawami osób poszkodowanych artykułami prasowymi. Z uwagi na nieprofesjonalne zachowanie dziennikarzy skarżącej gazety oraz względnie niską wysokość zasądzonego w postępowaniu cywilnym zadośćuczynienia (równowartość 88 EUR w 2003 r.) ETPC uznaje, że sądy krajowe zachowały rozsądną równowagę między spornymi interesami skarżącej gazety oraz dyrektora szkoły. Nie doszło do naruszenia art. 10 EKPC (swoboda wypowiedzi).

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=72310&sessionId=15435495&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. angielski)

4

<p>Wyrok ETPC 29 lipca 2008 r. sygn. 33868/05 Choumakov przeciwko Polsce</p>
<p>Sentencja (jednomyślnie): Naruszenie art. 5 ust. 3 EKPC (czas stosowania tymczasowego aresztowania) Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 1.500 EUR</p>
<p>Łączny czas tymczasowego aresztowania będący przedmiotem oceny: prawie 4 lata</p>
<p>Linki:</p>
<p><u>Tekst wyroku:</u> http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=72286&sessionId=15435495&skin=hudoc-en&attachment=true (jęz. angielski)</p>

5

<p>Wyrok ETPC 29 lipca 2008 r. sygn. 36250/06 Czuwara przeciwko Polsce</p>
<p>Sentencja (jednomyślnie): Naruszenie art. 5 ust. 3 EKPC (czas stosowania tymczasowego aresztowania) Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 2.500 EUR</p>
<p>Łączny czas tymczasowego aresztowania będący przedmiotem oceny: 3 lata, 6 miesięcy i 13 dni</p>
<p>Linki:</p>
<p><u>Tekst wyroku:</u> http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=72284&sessionId=15435495&skin=hudoc-en&attachment=true (jęz. angielski)</p>

6

<p>Wyrok ETPC 29 lipca 2008 r. sygn. 8260/04 Ochlik przeciwko Polsce</p>

<p>Sentencja (jednomyślnie):</p> <p>Naruszenie art. 5 ust. 3 EKPC (czas stosowania tymczasowego aresztowania) Naruszenie art. 8 EKPC (prawo do poszanowania życia prywatnego)</p>
<p>Łączny czas tymczasowego aresztowania będący przedmiotem oceny:</p> <p>3 lata i 26 dni</p>
<p>Linki:</p> <p><u>Tekst wyroku:</u> http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewhbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=72282&sessionId=15435495&skin=hudoc-en&attachment=true (jęz. angielski)</p>

7

<p>Wyrok ETPC 24 lipca 2008 r. sygn. 18603/03 <i>André i inni przeciwko Francji</i></p>
<p>Sentencja (jednomyślnie):</p> <p>Naruszenie art. 6 ust. 1 (prawo do rzetelnego procesu sądowego) Naruszenie art. 8 EKPC (prawo do poszanowania mieszkania) Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 5.000 EUR (dla pierwszego skarżącego), 10.000 EUR (dla skarżących łącznie)</p>
<p>Główne tezy uzasadnienia:</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. „Mieszkanie” w rozumieniu art. 8 EKPC rozciąga się w szczególności na biuro osoby wykonującej wolny zawód, w tym adwokata. W konsekwencji przeszukanie w kancelarii skarżących oraz dokonane tam zatrzymanie rzeczy stanowiło ingerencję w prawa skarżących gwarantowane w art. 8 ust. 1 EKPC. 2. Dokonanie przeszukania i zatrzymania rzeczy w kancelarii adwokackiej niewątpliwie stanowi naruszenie tajemnicy zawodowej, która leży u podstaw stosunku zaufania łączącego adwokata i jego klienta. Ochrona tajemnicy zawodowej adwokata jest związana z prawem klienta do niedostarczania dowodów na swoją niekorzyść. Jeśli prawo krajowe zezwala na dokonywanie przeszukania i zatrzymania rzeczy w kancelarii adwokackiej, wymienionym czynnościom muszą bezwzględnie towarzyszyć szczególne gwarancje. 3. Obecność dziekana izby adwokackiej oraz jego wyraźne protesty złożone podczas przeszukania nie uniemożliwiły przejrzenia dokumentów zgromadzonych w kancelarii oraz ich zatrzymania. Zatrzymane odręczne notatki skarżącego stanowiły osobiste dokumenty adwokata objęte tajemnicą adwokacką. Sądowa zgoda na dokonanie opisanych czynności była sformułowana szeroko: zezwalała na przeszukanie pomieszczeń i na zatrzymania rzeczy w określonych miejscach (w tym w kancelarii prawnej skarżących), w których miały znajdować się dowody domniemych nadużyć podatkowych. Ponadto organy podatkowe dokonały czynności w kancelarii skarżących wyłącznie dlatego, że miały trudności z dokonaniem kontroli podatkowej i z dotarciem

do dokumentów księgowych, prawnych i socjalnych, które mogłyby potwierdzić podejrzenie dokonania nadużyć podatkowych przez spółkę będącą klientem kancelarii. Ingerencja prawa skarżących gwarantowane w art. 8 EKPC była nieproporcjonalna do realizowanego celu. Doszło do naruszenia art. 8 EKPC.

Linki:

Tekst decyzji:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=72144&sessionId=15435495&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. francuski)

8

Wyrok ETPC
24 lipca 2008 r.
sygn. 36376/04

Kononov przeciwko Łotwie

Sentencja (4 głosami przeciwko 3):

Naruszenie art. 7 EKPC (zakaz karania bez podstawy prawnej)
Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 30.000 EUR

Główne tezy uzasadnienia:

1. Artykuł 7 EKPC (zakaz karania bez podstawy prawnej) wyraża m.in. zasadę, zgodnie z którą tylko ustawa (*the law*) może określać przestępstwo i przewidywać karę (*nullum crimen, nulla poena sine lege*). Zadaniem ETPC jest sprawdzenie, czy w chwili dokonania czynu, który był przedmiotem ścigania i skazania skarżącego (byłego żołnierza armii radzieckiej), obowiązywał przepis prawa krajowego lub międzynarodowego, który penalizował wspomniany czyn.
2. Artykuł 7 EKPC zakazuje rozszerzania zakresu przestępstw na czyny, które w przeszłości nie stanowiły przestępstwa, oraz rozszerzającego stosowania prawa karnego, w szczególności poprzez analogię, na niekorzyść oskarżonego. Wymieniony przepis nie wyklucza stopniowego rozjaśniania zasad odpowiedzialności karnej poprzez wykładnię sądową *a casu ad casum*, pod warunkiem że rezultat tej wykładni jest zbieżny z istotą danego przestępstwa i mógł być rozsądnie przewidziany.
3. Tolerowanie przez państwo czynów, lub zachęcanie do ich dokonywania, które uznawane są za przestępstwa w świetle prawa krajowego i międzynarodowego, oraz uczucie bezkarności, które taka praktyka wytwarza, nie stoi na przeszkodzie osądzeniu wymienionych czynów i ukaraniu ich sprawców.
4. W przypadku sukcesji państwa lub zmiany reżimu politycznego na terytorium danego państwa jest całkowicie uzasadnione, aby państwo, w którym obowiązuje zasada rządów prawa, ścigało karnie osoby, które popełniły przestępstwa pod rządami poprzedniego reżimu. Sądy takiego państwa nie mogą podlegać krytyce za stosowanie i wykładnię przepisów obowiązujących w momencie zdarzenia w świetle zasad demokratycznego państwa prawnego.
5. Prace przygotowawcze EKPC wskazują, że celem art. 7 ust. 2 EKPC (karanie za czyny zagrożone karą według ogólnych zasad uznanych przez narody cywilizowane) jest

sprecyzowanie, że art. 7 nie sprzeciwia się przepisom, które zostały przyjęte w całości nadzwyczajnych okolicznościach pod koniec II wojny światowej w celu karania zbrodni wojennych, zdrady i kolaboracji z wrogiem. Dotyczy to także przestępstw przeciwko ludzkości popełnionych we wskazanym czasie.

6. Konwencja o niestosowaniu przedawnienia wobec zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 26 listopada 1968 r., dotyczy kwestii przedawnienia, nie zaś retrospektywnego stosowania przepisów karnych. W sprawach takich jak niniejsza, gdy krajowe prawo karne odwołuje się do prawa międzynarodowego w zakresie definicji przestępstwa (w niniejszej sprawie: penalizacja w łotewskim k.k. zbrodni wojennych określonych we właściwych umowach międzynarodowych, w szczególności zbrodni wymienionych w przepisie łotewskiego k.k.), przepisy krajowe i międzynarodowe tworzą w praktyce jedną normę karną objętą gwarancjami art. 7 ust. 1 EKPC. Przywołany przepis EKPC wyłącza wsteczne stosowanie umowy międzynarodowej dla celów uznania danego czynu za przestępstwo. Ponadto wymieniona konwencja ONZ znajduje zastosowanie jedynie do przestępstw wymienionych w art. 1, a nie do wszystkich przestępstw przewidzianych prawem krajowym.
7. Ani ZSRR ani Łotwa nie podpisały Konwencji dotyczącej praw i zwyczajów wojny lądowej sporządzonej w Hadze dnia 18 października 1907 r. W konsekwencji zgodnie z art. 2 wymienionej konwencji formalnie nie znajdowała ona zastosowania do działań zbrojnych w 1944 r. na terytorium obecnej Łotwy (okręg łucyński), których dotyczy niniejsza sprawa. Jednakże zgodnie z wyrokiem Międzynarodowego Trybunału Wojskowego w Norymberdze z 1 października 1946 r. tekst wymienionej konwencji haskiej stanowi kodyfikację reguł zwyczajowych, które były uznane przez wszystkie cywilizowane narody. Podobnie Międzynarodowy Trybunał Wojskowy dla Dalekiego Wschodu uznał w wyroku z 12 listopada 1948 r., że rzeczona konwencja haska stanowi dowód zwyczajowego prawa narodów. W konsekwencji mimo, że ZSRR nie podpisał konwencji haskiej, odzwierciedlała ona podstawowe reguły zwyczajowe bezwzględnie uznane przez wspólnotę narodów w czasie zdarzenia.
8. Protokół dodatkowy do konwencji genewskich z dnia 12 sierpnia 1949 r. dotyczący ochrony ofiar międzynarodowych konfliktów zbrojnych (Protokół I), sporządzony w Genewie dnia 8 czerwca 1977 r., formułuje domniemanie, że każda osoba, która nie należy do którejś z kategorii kombatanów lub co do statusu której istnieją wątpliwości, jest osobą cywilną. Protokół ten nie może być jednak stosowany wstecz do zdarzeń sprzed jego spisania w celu określenia czynów, które skarżący rzekomo popełnił.
9. W wyrok z 22 czerwca 2000 r. w sprawie [Coëme i inni przeciwko Belgii](#) ETPC orzekł, że art. 7 EKPC nie zakazuje przedłużania terminu przedawnienia poprzez natychmiastowe zastosowanie nowej ustawy w sytuacji, gdy dane przestępstwa nie uległy jeszcze przedawnieniu. W ocenie ETPC w niniejszej sprawie art. 7 EKPC co do zasady zakazuje przywracania możliwości wymierzenia kary sprawcom czynów, które nie podlegają już karze, gdyż się przedawniły. Trybunał nie kwestionuje faktu, że dopiero po odzyskaniu przez Łotwę niepodległości w 1991 r. władze łotewskie mogły ścigać karnie podejrzanych o popełnienie przestępstw w latach 1940-1991. Jednak w prawie łotewskim nie ma i nie było przepisu, który umożliwiałby zawieszenie lub przedłużenie terminów przedawnienia wyłącznie w odniesieniu do wymienionych przestępstw popełnionych w czasie, gdy kraj pozostawał pod obcym panowaniem. W ocenie ETPC nawet zakładając, że skarżący popełnił zbrodnie w 1944 r., ich ściganie definitywnie przedawniło się w 1954 r. Karanie skarżącego po takim czasie byłoby sprzeczne z wymogiem przewidywalności będącym elementem gwarancji

art. 7 EKPC.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=72153&sessionId=15491576&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. angielski)

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=72151&sessionId=15491576&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. francuski)

9

Wyrok ETPC
22 lipca 2008 r.
sygn. 35367/05

Drozdovs przeciwko Polsce

Sentencja (jednomyślnie):

Naruszenie art. 5 ust. 3 EKPC (czas stosowania tymczasowego aresztowania)
Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 2.000 EUR

Łączny czas tymczasowego aresztowania będący przedmiotem oceny:

5 lat i 2 dni

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=72002&sessionId=15518702&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. angielski)

10

Wyrok ETPC
22 lipca 2008 r.
sygn. 41012/05

Makowski przeciwko Polsce

Sentencja (jednomyślnie):

Naruszenie art. 5 ust. 3 EKPC (czas stosowania tymczasowego aresztowania)
Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 1.000 EUR

Łączny czas tymczasowego aresztowania będący przedmiotem oceny:

3 lata, 7 miesięcy i 5 dni

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71989&sessionId=15518702&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. angielski)

11

Wyrok ETPC
22 lipca 2008 r.
sygn. 34506/02

Barrenechea Atucha przeciwko Hiszpanii

Sentencja (jednomyślnie):

Naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC (prawo do rzetelnego procesu sądowego)
Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 5.000 EUR

Główne tezy uzasadnienia:

1. Rozsądne jest wymaganie, by skarga kasacyjna zawierała przytoczenie faktów mających znaczenie dla sprawy oraz przepisów prawnych podniesionych w kasacji.
2. W świetle okoliczności sprawy, a w szczególności z uwagi na niemożność odniesienia się przez skarżącego do stanowiska zajętego w sprawie przez rząd baskijski oraz przez radę prowincji Vizcaya (bask. Bizkaia), uznanie przez SN niedopuszczalności kasacji – po tym, jak wcześniej uznał jej dopuszczalność – po pięciu latach od jej złożenia z uwagi na to, że skarżący nie wskazał w jaki sposób pogwałcenie wymienionych przez niego przepisów miałyby mieć decydujący wpływ na kwestionowane orzeczenie, jest podejściem zbyt formalistycznym. Takie podejście godzi w bezpieczeństwo prawne, z którego skarżący korzystał po tym, jak jego kasacja została wcześniej uznana za dopuszczalną. Doszło do naruszenia istoty prawa skarżącego do sądu, a więc prawa do rzetelnego procesu sądowego gwarantowanego w art. 6 ust. 1 EKPC.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71984&sessionId=15518702&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. francuski)

12

Wyrok ETPC
17 lipca 2008 r.
sygn. 513/05

Schmidt przeciwko Austrii

Sentencja:

Naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC (prawo do rzetelnego procesu sądowego – przewlekłość postępowania) – jednomyślnie
Brak naruszenia art. 10 EKPC (swoboda wypowiedzi) – 4 głosami przeciwko 3

Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 4.000 EUR

Główne tezy uzasadnienia:

1. Choć prawnicy mają prawo do publicznych komentarzy dotyczących funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, ich krytyka nie może przekraczać pewnych granic. Szczególna pozycja adwokatów jako pośredników między opinią publiczną a sądami tłumaczy zwyczajowe ograniczenia w odniesieniu do zachowania członków samorządu adwokackiego. Uzasadnione jest oczekiwanie od adwokatów, aby przyczyniali się do prawidłowego funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości, a więc do podtrzymywania publicznego zaufania do wymiaru sprawiedliwości.
2. Skarżący adwokat reprezentował klienta w postępowaniu karno-administracyjnym. W pisemnym stanowisku przedłożonym w ramach postępowania skarżący oskarżył Agencję Kontroli Żywności z siedzibą w Wiedniu o to, że usiłuje dokonać manipulacji na jego kliencie (*Schummelversuch*). W konsekwencji w niniejszej sprawie wymóg ochrony reputacji agencji nie jest konfrontowany z wolnością prasy lub interesem w postaci otwartej dyskusji o sprawach mających publiczne znaczenie. W postępowaniu karno-administracyjnym, takim jak w niniejszej sprawie, Agencja Kontroli Żywności z siedzibą w Wiedniu ma zadania porównywalne do ścigania w zwyczajnym postępowaniu karnym. Zgodnie z orzecznictwem ETPC wypowiedzi oskarżonego pod adresem prokuratora pozostają pod silniejszą ochroną w porównaniu z werbalnymi atakami na sędziego lub sąd. Zarzuty skarżącego w sprawie nie były jednak poparte żadnymi faktami. Wypowiedź nie wskazywała na jakiegokolwiek szczegóły, które mogłyby tłumaczyć dlaczego w opinii skarżącego zachowanie agencji było niewłaściwe. Ponadto wobec skarżącego zastosowano najbardziej łagodną sankcję dyscyplinarną (pisemne upomnienie), która nie miała charakteru karnego. Nie doszło do naruszenia art. 10 EKPC (swoboda wypowiedzi).

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=70743&sessionId=14341466&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. angielski)

13

Wyrok ETPC
17 lipca 2008 r.
sygn. 20511/03
I przeciwko Finlandii

Sentencja (jednomyślnie):

Naruszenie art. 8 EKPC (prawo do poszanowania życia prywatnego)
Zbędność osobnego badania zarzutu naruszenia art. 6 (prawo do rzetelnego procesu sądowego) i art. 13 (prawo do skutecznego środka odwoławczego) EKPC
Zasądzone odszkodowanie (art. 41 EKPC): 5.771,80 EUR (szkoda majątkowa) oraz
8.000 EUR (szkoda niemajątkowa)

Główne tezy uzasadnienia:

1. Ochrona danych osobowych, w szczególności danych medycznych, ma fundamentalne znaczenie dla możliwości korzystania przez jednostkę z prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, pozostającego pod ochroną art. 8 EKPC. Zapewnienie poufności danych medycznych jest kluczowe nie tylko dla poszanowania poczucia prywatności pacjenta, lecz także dla zachowania jego zaufania do lekarzy oraz do usług ochrony zdrowia. Jest to szczególnie aktualne w odniesieniu do ochrony poufności informacji o nosicielstwie wirusa HIV z uwagi na to, że z chorobą tym wywołaną wiąże się delikatne kwestie. Prawo krajowe musi zapewniać odpowiednie gwarancje zapobiegające przekazaniu lub ujawnieniu informacji o stanie zdrowia z naruszeniem art. 8 EKPC.
2. Skarżąca (pielęgniarka w szpitalu) przegrała proces cywilny o odszkodowanie ponieważ nie była w stanie wykazać związku przyczynowego między niedostatkami systemu bezpieczeństwa dostępu do dokumentacji medycznej w szpitalu a ujawnieniem informacji o jej stanie zdrowia (zarażeniem wirusem HIV). Nałożenie takiego ciężaru dowodu na skarżącą oznaczałoby ignorowanie ustalonych niedostatków we wspomnianym systemie.
3. Sama możliwość, przewidziana w prawie krajowym, żądania odszkodowania za szkodę wyrządzoną bezprawnym ujawnieniem danych osobowych była niewystarczająca do ochrony życia prywatnego skarżącej. W tym względzie konieczna byłaby skuteczna ochrona wykluczająca możliwość niedozwolonego dostępu. Państwo uchybiło pozytywnemu obowiązkowi ochrony życia prywatnego na gruncie art. 8 ust. 1 EKPC.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71800&sessionId=15526381&skin=hudoc-en&attachment=true>
(jęz. angielski)

14

Wyrok ETPC
17 lipca 2008 r.
sygn. 11223/04
X przeciwko Chorwacji

Sentencja (jednomyślnie):

Naruszenie art. 8 EKPC (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego)
Zbędność osobnego badania zarzutu naruszenia art. 6 ust. 1 (prawo do rzetelnego procesu sądowego) i art. 13 (prawo do skutecznego środka odwoławczego) EKPC
Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 8.000 EUR

Główne tezy uzasadnienia:

Trybunał nie może zaakceptować tego, że każda osoba pozbawiona zdolności do czynności prawnych jest automatycznie wyłączona z postępowania adopcyjnego dotyczącego jej dziecka. W niniejszej sprawie skrótkowe poinformowanie skarżącej przez władze o toczącym

się postępowaniu adopcyjnym dotyczącym jej dziecka, w sytuacji gdy jej prawa rodzicielskie nie zostały ograniczone, było niewystarczające. W ocenie ETPC skarżąca powinna była mieć możliwość wypowiedzenia się przed sądem w kwestii możliwej adopcji córki.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71857&sessionId=15526381&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. angielski)

15

Wyrok ETPC
17 lipca 2008 r.
sygn. 15766/03

Oršuš i inni przeciwko Chorwacji

Sentencja (jednomyślnie):

Naruszenie art. 6 EKPC (prawo do rzetelnego procesu sądowego) ze względu na przewlekłość postępowania przed SK
Brak naruszenia art. 2 Protokołu nr 1 EKPC (prawo do nauki), także w związku z art. 14 EKPC (zakaz dyskryminacji)
Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 1.300 EUR

Główne tezy uzasadnienia:

Trybunał akceptuje fakt, że rola sądu konstytucyjnego, jako strażnika konstytucji, sprawia, iż czasami jest szczególnie istotne aby rzeczony sąd brał pod uwagę względy inne, niż sama kolejność chronologiczna w jakiej sprawy są rejestrowane, a w szczególności: charakter sprawy i jej wagę w kontekście politycznym i społecznym. Tym niemniej rozpatrywanie sprawy przez SK ponad cztery lata (w niniejszej sprawie 4 lata, 1 miesiąc i 18 dni) to zbyt długo, w szczególności z uwagi na wagę sprawy, mianowicie prawa skarżących do nauki. Doszło do naruszenia art. 6 EKPC (prawo do rzetelnego procesu sądowego) ze względu na przewlekłość postępowania przed SK.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71853&sessionId=15526381&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. angielski)

Wyrok ETPC
10 lipca 2008 r.
sygn. 15948/03
Soulas i inni przeciwko Francji

Sentencja (jednomyślnie):

Brak naruszenia art. 10 EKPC (swoboda wypowiedzi)

Główne tezy uzasadnienia:

1. Walka z dyskryminacją rasową we wszystkich jej formach i przejawach jest szczególnie istotna. Takie podejście wyraża szereg instrumentów międzynarodowych, w tym EKPC, Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, Międzynarodowa konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej oraz zalecenie ogólne nr 15-42 Komitetu do spraw likwidacji dyskryminacji rasowej.
2. W książce „Kolonizacja Europy. Prawdziwe rozważania o imigracji i islamie” autor wyjaśnia co jego zdaniem jest zgubnym skutkiem imigracji z terytoriów poza Europą, w szczególności imigracji muzułmanów, do Europy. Wykazuje, że islam podbija w sposób wrogi Francję i Europę i że przestępczość młodocianych jest dowodem początku cywilnej wojny etnicznej wiążącej się z podbojem terytorialnym. Zdaniem autora Europa pogrąża się w chaosie, który grozi unicestwieniem jej cywilizacji. Chodzi tutaj o zjawisko poważniejsze, niż wszystkie wielkie plagi i wojny Europy. Autor wskazuje na nieświadomość Europy i utopię społeczeństwa opierającego się na wspólnocie i wielości zasad etycznych. Francuski sąd apelacyjny, który uznał skarżących za winnych popełnienia przestępstwa podżegania do nienawiści i przemocy wobec określonych osób, uznał, że stwierdzenia zawarte w książce miały na celu wywołanie u czytelników uczucia odrzucenia i sprzeciwu, nasilonego na skutek użycia języka militarnego, wobec określonych wspólnot wskazanych jako główny wróg, oraz nakłonienie czytelników do przyjęcia poglądu autora o wojnie i podboju etycznym. W uzasadnieniu wyroku sąd apelacyjny przytoczył fragmenty książki na poparcie swojego rozstrzygnięcia. W ocenie ETPC uzasadnienie orzeczenia sądu apelacyjnego jest dostateczne i właściwe. Co prawda wysokość grzywny orzeczonej wobec każdego ze skarżących (7.500 EUR) wydawałaby się znaczna, jednak skarżącym groziła kara pozbawienia wolności. Ingerencja w prawo skarżących do swobody wypowiedzi była, w ocenie ETPC, konieczna w społeczeństwie demokratycznym. Nie doszło do naruszenia art. 10 EKPC.
3. Sporne stwierdzenia zawarte w książce nie były na tyle poważne, by uznać skargę za niedopuszczalną poprzez zastosowanie art. 17 EKPC (zakaz nadużycia praw).

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71688&sessionId=15568598&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. francuski)

Wyrok ETPC (wielka izba)
8 lipca 2008 r.
sygn. 10226/03
Yumak i Sadak przeciwko Turcji

Sentencja (13 głosami przeciwko 4):

Brak naruszenia art. 3 Protokołu nr 1 do EKPC (prawo do wolnych wyborów)

Główne tezy uzasadnienia:

1. Zgodnie z orzecznictwem ETPC wykładnia art. 3 Protokołu nr 1 do EKPC dokonywana w kontekście całości Konwencji i z uwzględnieniem *travaux préparatoires* wskazuje, że przepis ten gwarantuje prawa podmiotowe, w tym prawo głosu i prawo do kandydowania w wyborach.
2. Artykuł 3 Protokołu nr 1 nie nakazuje państwom członkowskim wprowadzenia jakiegoś określonego systemu wyborczego, np. wyborów proporcjonalnych lub większościowych. W każdym przypadku system wyborczy podlega ocenie w kontekście ewolucji politycznej danego państwa – rozwiązania niedopuszczalne w jednym systemie mogą być uzasadnione w innym pod warunkiem, że gwarantują swobodę wyrażania opinii ludności w wyborze ciała ustawodawczego. Konwencja gwarantuje równe traktowanie wszystkich obywateli w wykonywaniu ich prawa głosu i kandydowaniu w wyborach. Żaden system wyborczy nie może wyeliminować „marnowania głosów”. ETPC jest władny badać czy dany system wyborczy nie uszczupla wspomnianych praw podmiotowych w taki sposób, że godzi w ich istotę lub pozbawia ich skuteczności, oraz czy ograniczenia w korzystaniu z praw zostały wprowadzone w uzasadnionym celu i czy są proporcjonalne.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71601&sessionId=15592168&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. angielski)

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71602&sessionId=15592168&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. francuski)

Wyrok ETPC
8 lipca 2008 r.
sygn. 33629/06
Vajnai przeciwko Węgrom

Sentencja (jednomyślnie):

Naruszenie art. 10 EKPC (swoboda wypowiedzi)

Wyrok stanowi wystarczające zadośćuczynienie

Główne tezy uzasadnienia:

Trybunał jest świadomy tego, że znane masowe naruszenia praw człowieka, które miały miejsce w reżimie komunistycznym, zdyskredytowały symboliczne znaczenie czerwonej gwiazdy. Tym niemniej nie można uznać, że wspomniany symbol odnosi się wyłącznie do totalitarnych rządów komunistycznych. Czerwona gwiazda nadal symbolizuje międzynarodowy ruch robotniczy walczący o uczciwość społeczną, jak również niektóre legalne partie polityczne w państwach-stronach EKPC. Rząd nie wykazał, że noszenie czerwonej gwiazdy jest równoznaczne z identyfikacją z poglądami totalitarnymi, zwłaszcza że w niniejszej sprawie wymieniony symbol znajdował się na kurtce przemawiającego na publicznej demonstracji wiceprezesa legalnie działającej lewicowej partii politycznej. Rząd nie wskazał na jakikolwiek przypadek, w którym na Węgrzech powstało rzeczywiste lub choćby odległe zagrożenie niepokojów na skutek wystawienia na widok publiczny czerwonej gwiazdy. Zapobieganie za pomocą instrumentów prewencyjnych zaledwie teoretycznym zagrożeniom w celu ochrony demokracji nie może być uznane za doniosłą potrzebę społeczną (*pressing social need*).

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71549&sessionId=15592168&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. angielski)

19

Wyrok ETPC

8 lipca 2008 r.

sygn. 1411/03

Turgut i inni przeciwko Turcji

Sentencja (jednomyślnie):

Naruszenie art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC (ochrona własności)
Zastrzeżenie rozpoznania roszczeń odszkodowawczych w ramach odrębnego postępowania

Główne tezy uzasadnienia:

Potrzeby (nakazy) ekonomiczne, a nawet pewne prawa podstawowe, takie jak prawo własności, nie powinny mieć pierwszeństwa przed względami dotyczącymi ochrony środowiska, w szczególności gdy dana kwestia podlega regulacji przepisów krajowych.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71527&sessionId=15592168&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. francuski)

20

<p>Wyrok ETPC 8 lipca 2008 r. sygn. 10273/02 Marchowski przeciwko Polsce</p>
<p>Sentencja (jednomyślnie): Naruszenie art. 5 ust. 3 EKPC (czas stosowania tymczasowego aresztowania) Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 1.500 EUR</p>
<p>Łączny czas tymczasowego aresztowania będący przedmiotem oceny: 2 lata, 10 miesięcy i 15 dni</p>
<p>Linki:</p>
<p><u>Tekst wyroku:</u> http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71566&sessionId=15592168&skin=hudoc-en&attachment=true (jęz. angielski)</p>

21

<p>Wyrok ETPC 8 lipca 2008 r. sygn. 33985/05 Jabłoński przeciwko Polsce</p>
<p>Sentencja (jednomyślnie): Naruszenie art. 5 ust. 3 EKPC (czas stosowania tymczasowego aresztowania) Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 1.000 EUR</p>
<p>Łączny czas tymczasowego aresztowania będący przedmiotem oceny: 2 lata, 1 miesiąc i 24 dni</p>
<p>Linki:</p>
<p><u>Tekst wyroku:</u> http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71564&sessionId=15592168&skin=hudoc-en&attachment=true (jęz. angielski)</p>

22

<p>Wyrok ETPC 8 lipca 2008 r. sygn. 33374/05 Konrad przeciwko Polsce</p>
<p>Sentencja (jednomyślnie): Naruszenie art. 5 ust. 3 EKPC (czas stosowania tymczasowego aresztowania) Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 1.000 EUR</p>
<p>Łączny czas tymczasowego aresztowania będący przedmiotem oceny: 3 lata i prawie 6 miesięcy</p>
<p>Linki:</p>
<p><u>Tekst wyroku:</u> http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71580&sessionId=15592168&skin=hudoc-en&attachment=true (jęz. angielski)</p>

23

<p>Wyrok ETPC 1 lipca 2008 r. sygn. 42250/02 Calmanovici przeciwko Rumunii</p>
<p>Sentencja (jednomyślnie): Naruszenie art. 5 ust. 1 i ust. 3 EKPC (prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego) Naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC (prawo do rzetelnego procesu sądowego) Naruszenie art. 8 EKPC (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego) w zakresie podsłuchu rozmów telefonicznych skarżącego oraz zakazu wykonywania władzy rodzicielskiej w czasie pozbawienia wolności Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 12.000 EUR</p>
<p>Główne tezy uzasadnienia:</p>
<ol style="list-style-type: none">1. Obserwacja zachowania i gestów danej osoby w miejscu publicznym za pomocą aparatu fotograficznego, w którym nie są zachowywane dane obserwacyjne, nie stanowi sama z siebie ingerencji w życie prywatne. Jednak pobieranie wymienionych danych i zachowywanie ich może naruszać życie prywatne.2. Automatyczne (z mocy prawa) stosowanie zakazu wykonywania władzy rodzicielskiej przewidzianego przepisami karnymi, bez kontroli sądu za jakie przestępstwo wymierzono karę i uwzględnienia interesów dziecka, nie spełnia wymogów ochrony interesów dziecka, a tym samym nie stanowi realizacji uzasadnionego celu w postaci ochrony zdrowia,

moralności oraz edukacji małoletnich. Przepięstwo biernej korupcji oraz przywłaszczenia dokumentów, za które skarżący został skazany, było całkowicie niezwiązane z kwestią władzy rodzicielskiej. Nie wykazano braku opieki lub złego traktowania dziecka przez skarżącego. Doszło do naruszenia art. 8 EKPC.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71397&sessionId=15592168&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. francuski)

24

Wyrok ETPC

1 lipca 2008 r.

sygn. 25111/02

Elena Neglescu przeciwko Rumunii

Sentencja (jednomyślnie):

Naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC (prawo do rzetelnego procesu sądowego) w zakresie niewykonania prawomocnego wyroku sądu

Zbędność osobnego badania zarzutu naruszenia art. 1 Protokołu nr 1 do EKPC (ochrona własności)

Zasądzone odszkodowanie (art. 41 EKPC): 12.000 EUR

Główne tezy uzasadnienia:

Państwo ponosi odpowiedzialność za działania i zaniechania komorników, którym władze powierzają działania w interesie publicznym. Prawo do sądu zawiera w sobie także prawo dostępu do postępowania egzekucyjnego. Odmowa przez władze uruchomienia postępowania egzekucyjnego z powołaniem się na wymóg pokrycia przez wierzyciela kosztów tego postępowania, bez uwzględnienia sytuacji finansowej wierzyciela, może stanowić nieproporcjonalną ingerencję w prawo do sądu.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71400&sessionId=15592168&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. francuski)

25

<p>Wyrok ETPC 1 lipca 2008 r. sygn. 44131/05 Kowalczyk przeciwko Polsce</p>
<p>Sentencja (jednomyślnie): Naruszenie art. 5 ust. 3 EKPC (czas stosowania tymczasowego aresztowania) Zasądzone zadośćuczynienie (art. 41 EKPC): 2.000 EUR</p>
<p>Łączny czas tymczasowego aresztowania będący przedmiotem oceny: 4 lata i ponad 2 miesiące</p>
<p>Linki:</p>
<p><u>Tekst wyroku:</u> http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewhbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71412&sessionId=15592168&skin=hudoc-en&attachment=true (jęz. angielski)</p>

26

<p>Wyrok ETPC 1 lipca 2008 r. sygn. 58243/00 Liberty i inni przeciwko Zjednoczonemu Królestwu</p>
<p>Sentencja (jednomyślnie): Naruszenie art. 8 EKPC (prawo do ochrony życia prywatnego) Zbędność osobnego badania zarzutu naruszenia art. 13 EKPC (prawo do skutecznego środka odwoławczego) Wyrok stanowi wystarczające zadośćuczynienie</p>
<p>Główne tezy uzasadnienia:</p>
<p>Wymóg „zgodności z prawem” (z ustawą) ingerencji w prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego (art. 8 ust. 2 EKPC) odnosi się także do jakości prawa i oznacza, że regulacja krajowa powinna respektować zasadę rządów prawa. Prawo musi być odpowiednio dostępne; obywatel powinien móc przewidzieć konsekwencje określonego działania. Trybunał nie znajduje podstaw do stosowania innych wymogów dotyczących dostępności i jasności przepisów krajowych, w oparciu o które stosowany jest podsłuch określonej jednostki, oraz innych w odniesieniu do oceny generalnego systemu niejawnej inwigilacji.</p>
<p>Linki:</p>
<p><u>Tekst wyroku:</u> http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewhbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71408&sessionId=15592168&skin=hudoc-en&attachment=true (jęz. angielski)</p>

Wyrok ETPC
1 lipca 2008 r.
sygn. 10071/04
Malininas przeciwko Litwie

Sentencja (6 głosami przeciwko 1):

Naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC (prawo do rzetelnego procesu sądowego)
Wyrok stanowi wystarczające zadośćuczynienie

Główne tezy uzasadnienia:

W wyroku z 5 lutego 2008 w sprawie [Ramanauskas przeciwko Litwie](#) ETPC (wielka izba) ustalił kryteria odróżnienia prowokacji policyjnej (podżegania) stanowiącej naruszenie art. 6 ust. 1 EKPC (prawo do rzetelnego procesu sądowego) od legalnego stosowania technik niejawnej inwigilacji w postępowaniu karnym. W tym ostatnim wypadku muszą istnieć odpowiednie zabezpieczenia przed nadużyciem ze strony władzy publicznej. Interes publiczny nie uzasadnia wykorzystywania dowodów zgromadzonych poprzez zastosowanie prowokacji policyjnej (podżegania). W niniejszej sprawie to funkcjonariusz policji wystąpił z inicjatywą i zapytał skarżącego gdzie może nabyć nielegalne narkotyki. Skarżący wówczas zaproponował mu, że sam je dostarczy. Doszło do prowokacji policyjnej i, w konsekwencji, do naruszenia art. 6 ust. 1 EKPC.

Linki:

Tekst wyroku:

<http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/viewbkm.asp?action=open&table=F69A27FD8FB86142BF01C1166DEA398649&key=71422&sessionId=15592168&skin=hudoc-en&attachment=true>

(jęz. angielski)